

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

18 octombrie 2023 nr. 07/5-09/13139

La nr. 08/2-3089 din 5.10.2023

Referitor la modificarea unor acte normative

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**
e-mail: secretariat@mded.gov.md

La solicitarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 08/2-3089 din 5 octombrie 2023, Ministerul Finanțelor a examinat repetat *proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023)* și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele.

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate Politicii europene în domeniul Achizițiilor Publice.

Menționăm că, Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice este un act național armonizat cu legislația Uniunii Europene. Astfel, Legea nr. 131/2015 asigură transpunerea Directivei 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2021/1952 al Comisiei din 10 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește pragurile de aplicare pentru contractele de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii și pentru concursurile de proiecte, precum și a Directivei 89/665/CCE a Consiliului din 21 decembrie 1989 privind coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind aplicarea procedurilor care vizează căile de atac față de atribuirea contractelor de achiziții publice de produse și a contractelor publice de lucrări.

Analizând propunerile înaintate, prin prisma prevederilor acordurilor și actelor europene evidențiate supra, expunem următoarele:

– *cu referire la Art. X, pct. 1., completarea art. 26 cu alineatul (3¹)* care se referă la interzicerea utilizării doar a prețului sau doar a costului pentru evaluarea celei mai avantajoase oferte din punct de vedere economic, comunicăm, repetat, că

excluderea utilizării criteriilor de atribuire a contractului de achiziții publice „prețul cel mai scăzut” și „costul cel mai scăzut” va afecta nivelul de armonizare realizat atât al cadrului primar în domeniul achizițiilor publice, cât și al cadrului subsidiar de implementare.

În contextul menționat, subliniem că utilizarea doar a criteriilor de atribuire a contractului de achiziții publice „cel mai bun raport calitate-preț” și „cel mai bun raport calitate-cost”, va genera dificultăți în activitatea de achiziționare pentru autoritățile contractante mici, care la moment se confruntă cu un nivel redus de calificare și capacitate limitată de a aplica criteriile menționate.

Tendința de restricționare a aplicării criteriilor de atribuire „prețul cel mai scăzut” și „costul cel mai scăzut” există în țările cu un nivel înalt de centralizare a achizițiilor publice. Această limitare poate fi aplicată atunci când există un sistem organizat de desfășurare a achizițiilor publice cu sprijinul furnizorilor de servicii de achiziții și cu implicarea specialiștilor certificați în domeniu.

– *cu referire la Art. X, pct. 1., modificarea alin. (12) art. 26*, ce ține de ponderea pe care elementul de preț o are în cadrul criteriului de atribuire a contractului de achiziții publice, relevăm că fără o analiză a impactului asupra bugetului public național, revizuirea ponderii elementului de preț este prematură.

Ținem să menționăm că prevederile art. 67 din Directiva 2014/24/UE stabilesc dreptul statelor de a decide asupra modalității de determinare a ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic. Astfel, fiecare stat membru are libertatea de a adapta cerințele și criteriile de atribuire a contractelor de achiziții publice la specificul său economic. În acest context, orice modificare adusă legii necesită o justificare solidă și credibilă, bazată pe o analiză detaliată a situației actuale.

Adițional, subliniem că Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de dezvoltare al sistemului de achiziții publice pentru anii 2023 – 2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 625/2023 conține acțiune în cea ce privește elaborarea și aprobarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice în scopul transpunerii totale a Directivei 2014/24/UE și Directivei 89/665/CCE. În acest proces se va efectua analiza oportunității revizuirii ponderii minime pe care o are elementul de preț în cadrul criteriului de atribuire a contractului de achiziții publice de bunuri, servicii și lucrări. Termenul de realizare al acțiunii date este pentru trimestrul IV al anului 2024.

– *cu referire la Art. X, pct. 2., completarea art. 56 cu alin. (3¹)*, reiterăm faptul că norma este lipsită de relevanță, or art. 56 reglementează modul de atribuire a contractelor de achiziție publică prin procedura de negociere **fără publicarea prealabilă unui anunț de participare**. În cadrul acestei proceduri, nu se impune obligația de a publica prealabil un anunț de participare.

Argumentele expuse asupra modificării art. 56 sunt relevante și pentru Art. XV din proiect, prin care se modifică art. 40 din Legea nr. 74/2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale.

– cu referire la Art. X, pct. 3., modificarea alin. (2) din art. 70 și completarea cu alin. (2¹), în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor privind ofertele anormal de scăzute, menționăm că art. 70 al Legii nr. 131/2015 transpune art. 69 din Directiva 2014/24/UE. Alin. (1) al art. 69 prevede că „Autoritățile contractante solicită operatorilor economici să explice prețul sau costurile propuse în ofertă, în cazul în care ofertele par a fi anormal de scăzute în raport cu lucrările, produsele sau serviciile respective”. În acest context, aprobarea modificărilor propuse va afecta nivelul de armonizare realizat.

Bazându-ne pe contextul furnizat, în scopul respectării principiului ireversibilității procesului de armonizare legislativă și pentru asigurarea compatibilității legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, se reiterează faptul că Art. X și Art. XV din proiect, prin care se modifică prevederile Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice și Legii nr. 74/2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale, nu pot fi susținute conceptual.

Secretar general al ministerului

Digitally signed by Roșca Dina
Date: 2023.10.25 13:13:16 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dina ROȘCA

Ex. Natalia Pleșca

Tel. 022-26-27-05

Ex. Mihaela Movilă

Tel. 022-26-25-42

e-mail: mihaela.movila@mf.gov.md

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, str. Alecu Russo, 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DJ-06/ 595-1526 din 02 noiembrie 2023

Nr. 08/2-3089 din 05.10.2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
secretariat@mmed.gov.md

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 02 noiembrie 2023, a examinat, repetat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr. 183/2012, proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează facilitarea activității mediului de afaceri IV (număr unic 746/MDED/2023) și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.

Redacția nouă a proiectului de lege prevede completarea art. 70 din Legea 131/2015 cu privire la achizițiile publice, cu alin. (2¹) conform căruia, *în cazul achiziției publice de bunuri sau servicii, o ofertă prezintă un preț semnificativ mai scăzut în comparație cu ofertele altor ofertanți dacă prețul oferat este cu cel puțin 20% mai mic decât media aritmetică a prețurilor oferite de către toții ofertanții din aceeași licitație, cu excepția ofertei cu cel mai mic preț, sau, în cazul numărului insuficient de oferte pentru calcularea mediei aritmetice, dacă prețul oferat este cu cel puțin 20% mai mic decât prețul mediu de piață pentru bunuri/servicii de categorie și calitate similară. Modul de identificare a mediei aritmetice a prețurilor într-o licitație și a prețului mediu de piață se stabilește de Guvern.*

Prin urmare, reiterăm opinia Plenului Consiliului Concurenței expusă în avizul nr. DJ-06/ 537-1416 din 06 octombrie 2023 (2 file), care se atașează, referitor la art.70 alin.(2¹) din proiectul de modificare a Legii 131/2015.

Astfel, stabilirea *modului de identificare a mediei aritmetice a prețurilor într-o licitație și a prețului mediu de piață printr-un act normativ secundar*, nu va asigura respectarea principiului reglementării materiale de desfășurare a afacerii prin acte legislative, în acord cu art. 14 alin. (1) din Legea 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și ar putea duce la limitarea drepturilor întreprinderilor de procurare ori comercializare de către autoritățile contractante, dacă aceste criterii nu vor fi stabilite de lege.

Respectiv, se consideră oportun stabilirea expresă în Legea nr. 131/2015, în baza căror criterii va fi determinată piața bunurilor/serviciilor de categoria și calitatea similară și modul de determinare a mediei aritmetice a prețurilor într-o licitație și a prețului mediu de piață.

Anexă:

Avizul Plenului Consiliului Concurenței Nr. DJ-06/ 537-1416 din 06 octombrie 2023 (2 file).

Alexei Gherțescu

Președinte

Digitally signed by Gherțescu Alexei
Date: 2023.11.02 16:39:20 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF LABOR AND SOCIAL PROTECTION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
МИНИСТЕРСТВО ТРУДА И СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

str. Vasile Alecsandri 1, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 804 402, +373 22 804 496; e-mail: secretariat@social.gov.md web: <https://social.gov.md>

Nr.07/4413 din 02.11.2023

La nr. 08/2-3349 din 30. 10 2023

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**

Ministerul Muncii și Protecției Sociale a examinat proiectul de hotărâre a Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023) și comunică următoarele.

Strategia Națională de Dezvoltare "Moldova Europeană 2030" propune o viziune de dezvoltare centrată pe om. Conform acestei viziuni, **omul este beneficiarul**, nu resursa ori instrumentul dezvoltării, iar însăși dezvoltarea presupune un conținut tangibil de creștere a bunăstării.

Astfel, obiectivele de dezvoltare stabilite de SND "Moldova Europeană 2030" derivă din conceptul modern de calitate a vieții și din problemele majore identificate la nivel național. În contextul de dezvoltare al Republicii Moldova, dimensiunile cele mai importante ale calității vieții sunt: **veniturile**; condițiile de trai, educația, cultura, **sănătatea**, solidaritatea socială, **respectarea drepturilor omului**, încrederea în guvernare, încrederea în justiție, **securitatea umană** și calitatea mediului. Obiectivele propuse în SND "Moldova Europeană 2030" răspund necesităților stringente ale societății.

Menționăm că la poziția 35. Din Tabelul 5 care redă indicatorii de evaluare a impactului de dezvoltare a SND "Moldova Europeană 2030" este reflectată rata accidentelor de muncă care **urmează să scadă de la 82 persoane accidentate la 100000 salariați în anul 2021 la 25 persoane accidentate la 100000 salariați în anul 2030.**

Obiectivul specific 1.3. din Planul Național de Dezvoltare pentru anii 2023-2025 prevede ameliorarea condițiilor de muncă și reducerea ocupării informale.

Implementarea acțiunilor vizate de obiectivul specific menționat va contribui și la realizarea obiectivului care vizează protecția drepturilor la muncă și promovarea mediilor de lucru sigure pentru toți angajații în conformitate cu cele mai bune practici europene. Acțiunile respective mai au menirea să asigure și realizarea Obiectivului 8 de Dezvoltare Durabilă din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a Organizației Națiunilor Unite, în special obiectivul ODD 8.8.

Prioritatea 2 din Programul de Țară pentru munca decentă 2021-2024 prevede drept rezultat o mai bună conformare a legislației și a mecanismelor de aplicare privind Securitatea și Sănătatea în Muncă cu Standardele Internaționale de Muncă.

Planul național de acțiuni privind realizarea criteriilor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană și privind implementarea Acordului de Asociere RM – UE pentru anii 2023 – 2027, Capitolul 19. Politică socială și ocuparea forței de muncă prevede un șir de acțiuni prin care să fie asigurată finalizarea alinierii legislației Republicii Moldova la legislația UE în domeniul muncii și al securității și sănătății în muncă (SSM), în conformitate cu termenele prevăzute în acordul de asociere, și asigurarea conformității cu standardele Organizației Internaționale a Muncii (OIM).

În contextul dimensiunilor formulate în documentele prenotate, securitatea și sănătatea în muncă reprezintă un indicator semnificativ al calității vieții în orice stat.

Indicatorul în cauză se obține prin implementarea și realizarea unui ansamblu complex de acte normative, acțiuni măsuri și activități integrate în politici din sfera muncii.

Acest complex de acte normative, acțiuni, măsuri și activități asigură cele mai bune **condiții de lucru, păstrarea vieții, sănătății și integrității anatomico-funcționale a lucrătorilor** pe întreaga durată a programului de muncă, și, prin urmare, conduce la **diminuarea constantă a numărului persoanelor accidentate în muncă și a numărului de persoane care au contactat boli profesionale.**

Cadrul normativ existent în domeniul securității și sănătății în muncă îl constituie Constituția Republicii Moldova, Codul muncii nr. 154/2003, Legea securității și sănătății în muncă 186/2008 și un șir de cerințe minime de securitate și sănătate în muncă aprobate prin Hotărâri de Guvern. Cadrul normativ național în domeniul securității și sănătății în muncă este ajustat la prevederile Convențiilor Organizației Internaționale a Muncii nr. 155 privind securitatea și sănătatea în muncă, nr. 184 privind securitatea și sănătatea în muncă în agricultură, nr. 187 privind cadrul de promovare a sănătății și securității în muncă, precum și cu o serie de Directive Europene care vizează măsuri și acțiuni pentru securitatea și sănătatea în muncă. Printre aceste directive se evidențiază Directiva Consiliului din 12 iunie 1989 privind punerea în aplicare de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă (89/391/CEE), publicată în Jurnalul Oficial L 183 din 29 iunie 1989.

Atât buchea cât și spiritul actelor care constituie cadrul normativ în domeniul securității și sănătății în muncă au în vizor formarea și dezvoltarea culturii de securitate și sănătate în muncă.

O componentă importantă în formarea și dezvoltarea culturii de securitate și sănătate în muncă revine instruirii, inclusiv instruirii periodice, calificării și motivației lucrătorilor care participă, cu un titlu sau altul, la atingerea nivelurilor suficiente de securitate și sănătate în muncă. Instruirea, inclusiv și instruirea periodică se mai remarcă și ca un element al politicii statelor în domeniul securității și sănătății în muncă (art. 5 lit. c) din Convenția OIM (155), art. 7 lit. b) din Convenția OIM (184), art. 3, pct. 3 din Convenția OIM (187), art. 1 alin. 2 din Directiva (89/391/CEE), art. 5 lit. c) din Legea 186/2008).

Unul din principiile de bază, promovate de actele naționale și internaționale, este că securitatea și sănătatea în muncă este o funcție managerială, iar responsabilitatea pentru securitatea și sănătatea în muncă îi revine conducătorului unității economice.

Astfel, prin rigorile articolului 10 din Legea securității și sănătății în muncă 186/2008, angajatorului îi revine obligația să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea securității și sănătății în muncă a lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, pentru asigurarea **informării și a instruirii**, precum și pentru asigurarea mijloacelor necesare.

Pentru exercitarea obligației legate de asigurarea informării și a instruirii, însăși angajatorul trebuie să posede anumite cunoștințe, prin urmare trebuie să susțină un cursuri de instruire în materie de securitate și sănătate în muncă.

Având în vedere flexibilitatea activităților economice, precum și multitudinea de activități economice pe care le practică majoritatea unităților economice, instruirea angajatorilor **trebuie să poarte un caracter periodic**. Instruirea periodică a conducătorilor de întreprinderi, precum și a altor categorii de personal cu funcții de conducere din cadrul întreprinderilor asigură cunoașterea cadrului normativ din domeniul securității și sănătății în muncă, asigură însușirea și cunoașterea celor mai eficiente metode și mijloace de creare, menținere și dezvoltare a unui nivel înalt de securitate și sănătate în muncă. Această formă de instruire este cu atât mai actuală cu cât Republica Moldova avansează în armonizarea cadrului normativ din domeniul securității și sănătății în muncă cu Directivele UE din acest domeniu.

În acest context devine inoportună și vicioasă modificarea articolului 17 din Legea securității și sănătății în muncă 186/2008 în redacția formulată în **Art. IV** din proiect.

Având în vedere cele relatate, cât și pentru a asigura conformitate cu Clasificatorul Ocupațiilor din Moldova, Ministerul Muncii și Protecției Sociale propune modificarea **Art. IV** din proiect după cum urmează:

1. expunerea alineatului unu în următoarea redacție:

”alineatul (3) se completează cu următorul enunț: „Pentru funcționarii administrativi instruirea periodică se va efectua la intervale ce nu vor depăși 12 luni”.”

2. expunerea alineatului al doilea în următoarea redacție:

„la alineatul (7) cifra „36” se substituie cu cifra „60”.”

Secretar de Stat

Digitally signed by Ajder Corina
Date: 2023.11.03 15:01:43 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Corina AJDER

Ex: I. Ciloci
e-mail: igor.ciloci@social.gov.md
Tel. 022 804 419

personel

Republica Moldova

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin, nr. 52/A, MD-2005 Chișinău, Tel: 022 823 955, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

Nr. 06-01/3834 din 18.09.2023
La nr. 18-69-9388 din 04.09.2023

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
secretariat@mded.gov.md

Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a examinat proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV, număr unic 746/MDED/2023), remis spre avizare de către Cancelaria de Stat și comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor pe marginea proiectului vizat.

Veaceslav UNTILA
Director general

**MINISTERUL CULTURII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2012 str. Nicolae Iorga nr.21
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

**MINISTRY OF CULTURE
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012 str. Nicolae Iorga nr.21
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

Nr. 04/3-09/2463 din 15 septembrie 2023
La nr. 18-69-9388 din 4 septembrie 2023

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**

Copie: Cancelaria de Stat

Urmare a examinării proiectului de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023)*, Ministerul Culturii, în limitele competențelor funcționale, comunică lipsa de propuneri și obiecții.

Andrei CHISTOL
Secretar de Stat

Ex. Ana MURA
Tel: 022 823 809
Email: ana.mura@mc.gov.md

MD 2004, mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

Nr. 19.09.23 din 13-05/2122
la nr. 18-69-9388 din 04.09.2023

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării

copie: Cancelaria de Stat

În contextul examinării proiectului de hotărâre a Guvernului *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023)*, Vă comunicăm lipsa propunerilor și obiecțiilor.

Secretar de stat

Grigore STRATULAT

SERVICIUL DE INFORMAȚII ȘI SECURITATE AL REPUBLICII MOLDOVA

MD 2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 166, tel. 022-239-625, fax 022-234-068, e-mail: sis@sis.md

„20” septembrie 2023

Nr. E/9884

La nr. 18-69-9388 din 04.09.2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
secretariat@me.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (*în continuare – Serviciul*), a examinat proiectul hotărârii Guvernului *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023)* și Vă comunică următoarele.

1. În prezent, *Legea nr. 1117/1997 privind bursele de mărfuri*, nu este aplicabilă, motivul fiind neimplementarea mecanismelor de funcționare corespunzătoare (din punct de vedere tehnic și informațional). O eventuală implementare a bursei de mărfuri în Republica Moldova, va fi posibilă cu participarea reprezentanților bursei din țările UE, care și dețin expertiză, experiență, soft-uri și alte resurse necesare.

Având în vedere lipsa oricărei practici în domeniul bursei de mărfuri a producătorilor autohtoni, precum și lipsa personalului calificat în domeniu, capacitățile limitate de producție, deficiențele logistice, etc., competitivitatea bursei internaționale ar defavoriza negocierile jucătorilor de pe piața autohtonă.

Astfel, reieșind din descrierea problemei, specificată în Analiza Impactului de Reglementare (*în continuare – AIR*), la compartimentul „Definirea problemei” punctul 3 (*Domeniul Bursa de mărfuri*), Serviciul consideră primordială necesitatea identificării soluției conceptuale / a unui mecanism tehnic de implementare a achizițiilor publice, prin intermediul bursei de mărfuri.

2. Liberalizarea pieței bursiere în Republica Moldova, fără o reglementare specială, bazată pe o analiză fundamentală a impactului achiziției publice, ar putea accentua balanța comercială negativă, prin stimularea achizițiilor de mărfuri de import (facilitarea companiilor internaționale de a-și expune mărfurile în Republica Moldova, respectiv prin intermediul bursei din țara noastră).

Respectiv, modificările ce vizează procedurile de achiziții publice, exclud obligativitatea publicării în prealabil a unui anunț de participare pe platforma MTender, astfel încât, prin intermediul platformelor electronice administrate de bursele de mărfuri, ar fi favorizate achizițiile de la brokeri experimentați, fiind

posibilă ratarea oportunităților instituțiilor publice de a achiziționa eficient, raportat la preț-calitate.

Potrivit specialiștilor în domeniul achizițiilor, aspectul descris ar reprezenta o tendință periculoasă, cu implicarea aspectului de corupție la achiziționarea produselor de la bursă. Exemplu ar fi achizițiile de gaze naturale, energie electrică etc.

Astfel, Serviciul a identificat faptul că, modificările propuse la *Legea nr. 1117/1997*, vulnerabilizează consumatorul final și pot servi drept temei de „legalizare” a corupției în achiziții publice, din cauza lipsei de transparență a operațiilor.

Respectiv, Serviciul susține dezvoltarea domeniului achizițiilor publice prin intermediul „Bursei de mărfuri”, însă cu operarea ajustărilor care ar exclude riscurile expuse la acest subiect.

3. Unul din argumentele autorului expuse în AIR, privind necesitatea modificării Legii nr. 124/2022, constă în faptul precum că este imposibilă utilizarea de către prestatorii de servicii de încredere a altor metode de identificare recunoscute la nivel național eKYC, care să ofere un nivel de asigurare echivalent, din perspectiva fiabilității, cu prezența fizică.

Astfel, Serviciul menționează că această declarație este una eronată, or, potrivit art. 10 alin. (2) pct. 4) al *Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere*, prestatorul de servicii de încredere calificat este obligat să verifice, prin mijloace corespunzătoare și în conformitate cu legislația, identitatea și după caz, atributele specifice ale persoanei fizice sau juridice căreia i s-a emis un certificat calificat.

Informațiile menționate sunt verificate de prestatorul de servicii de încredere calificat, fie direct, fie prin intermediul unei părți terțe. Conform lit. d) al aceluiași punct, identificarea persoanei poate fi realizată prin utilizarea altor metode de identificare recunoscute la nivel național, care oferă un nivel de asigurare echivalent, din perspectiva fiabilității, cu prezența fizică. Metodele alternative de identificare de la distanță a persoanei sunt stabilite de către Guvern.

În acest sens, menționăm că Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a înaintat spre promovare proiectul de hotărâre a Guvernului privind aprobarea procedurii de identificare a persoanei la distanță utilizând mijloace digitale (număr unic 682/MDED/AGE/2023). Proiectul menționat stabilește modalitatea de identificare a persoanelor de la distanță, prin utilizarea mijloacelor digitale, inclusiv prin mijloace video, cu prezența unui operator uman sau fără prezența unui operator.

De menționat că, proiectul nr. 682/MDED/AGE/2023, în pct. 4, stabilește că acest tip de identificare de la distanță, poate fi utilizat inclusiv de către prestatorii de servicii de încredere calificați pentru eliberarea certificatelor calificate.

Prin urmare, identificarea de la distanță a persoanelor (eKYC) este reglementată deja de *Legea nr. 124/2022*, iar stabilirea metodelor concrete de implementare a acestora este atribuită Guvernului.

Suplimentar, Serviciul atenționează că, autorul confundă identificarea persoanei cu solicitarea de către persoană a prestării unui serviciu, la caz – servicii

de încredere. Or, identificarea persoanei reprezintă procesul de stabilire și conformare a datelor de identificare a acesteia, iar cererea de emitere a certificatelor calificate reprezintă în sine stabilirea raportului juridic contractual între părți – solicitant și prestator de servicii de încredere.

4. Serviciul consideră oportun, excluderea completă a Art. XV al proiectului pe motiv că acesta contravine spiritului și esenței Legii nr. 124/2022, dar și Regulamentului (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE, care este transpus prin aceasta.

1) În acest sens, atenționăm asupra faptului că propunerea autorului de la art. 11, lit. c) presupune completarea automatizată a cererii de certificare a cheii publice, adică fără participarea și exprimarea voinței persoanei și în urma identificării efectuate fără participarea operatorului uman.

Menționăm, că această metodă de obținere a serviciilor de încredere, în special calificate, constituie o amenințare la siguranța și veridicitatea acestora. Or, promovarea variantei propuse de autor va duce la posibilitatea obținerii certificatelor calificate fără stabilirea sigură a identității solicitantului, fiind posibile comiterea furturilor de identitate și falsurilor de identitate, inclusiv prin utilizarea inteligenței artificiale.

Mai mult ca atât, autorul operează cu noțiunea de „document electronic” , prin urmare nu este clar a cui semnătură sau sigiliu electronic va fi aplicat pe cererea de certificare a cheii publice. Or, în cazul aplicării automatizate a sigiliului electronic al serviciului de identificare, ar reieși că serviciul de încredere nu este solicitat de către persoană, ci de către serviciul de identificare în numele persoanei.

2) În prevederile expuse la lit. d) al aceluiași alineat, autorul confundă procedura de identificare a persoanei la distanță, cu solicitarea prestării serviciului de încredere. Or, persoana poate solicita identificarea sa la distanță pentru multiple scopuri.

Mai mult ca atât, cererea de certificare nu poate fi depusă decât la prestatorul de servicii de încredere și nu la terți, iar scopul serviciului de identificare a persoanei la distanță, constă în colectarea și verificarea datelor de identificare a solicitantului în vederea identificării acestuia și transmiterea rezultatului verificării către serviciul la care solicitantul dorește să se identifice și nu prestarea serviciilor de încredere.

3) La propunerea de completare a art. 11, alin. (2) cu lit. c), menționăm că potrivit art. 5 alin. (5) lit. a) a *Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal*, consimțământul subiectului datelor cu caracter personal, nu este cerut în cazurile în care prelucrarea este necesară pentru executarea unui contract la care subiectul datelor cu caracter personal este parte sau pentru luarea unor măsuri înaintea încheierii contractului, la cererea acestuia.

Prin urmare, în vederea evitării dublării de reglementare, propunerea de completare urmează a fi exclusă.

5. Având în vedere prevederile pct. 204 al Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, precum și faptul că Serviciul, care

în conformitate cu prevederile art. 35 alin. (2) lit. a) al *Legii nr. 124/2022* este responsabil de elaborarea și promovarea politicii de stat și de exercitarea controlului în domeniul serviciilor de încredere, nu a fost consultat la etapa de elaborare a proiectului, Serviciul consideră imperativ organizarea de către autor, a unei ședinței interinstituționale pe subiectul dat.

Sergiu DRUȚĂ
Director adjunct

Digitally signed by Druță Sergiu
Date: 2023.09.20 17:50:28 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 09/3367 din 19.09.2023

La nr. 18-69-9388 din 04.09.2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

e-mail: secretariat@mded.gov.md

Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

Ministerul Sănătății, a examinat proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023), autor - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și în limita competențelor funcționale, vă comunică următoarele.

La art. VI, prin care se propune modificarea aliniatului (4) din articolul 45 al Legii nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.67, art.183), în versiunea "Instruirea igienică se realizează în mod gratuit, inclusiv la distanță (online)"-textul „*în mod gratuit*” se va exclude.

Scopul instruirii igienice obligatorii este protecția sănătății, prevenirea bolilor și a intoxicațiilor, precum și asigurarea securității produselor și a serviciilor în cadrul activității profesionale pentru unele categorii de angajați (lista profesiilor fiind aprobată de către Ministerul Sănătății).

Instruirea igienică obligatorie este realizată de către subdiviziunile teritoriale ale Agenției Naționale pentru Sănătate Publică la un preț de 11 lei pentru 1 oră de instruire per persoană, conform tarifelor pentru serviciile din sfera sănătății publice prestate persoanelor fizice și juridice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 533/2011.

Ținem să menționăm, că actualmente aceste tarife nu acoperă cheltuielile aferente organizării și desfășurării instruirii igienice, inclusiv: menținerea platformei online pentru instruire, dezvoltarea suportului de curs, elaborarea și actualizarea conținuturilor lecțiilor, formarea grupelor, susținerea prelegerilor și a examenelor, eliberarea certificatului de instruire.

Aceste cheltuieli nu sunt acoperite din bugetul de stat și nici din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală.

Totodată, comunicăm, că realizarea instruirii igienice, inclusiv la distanță (online), deja se realizează, fiind inițiată în perioada pandemiei COVID-19, și este cu succes aplicată până în prezent.

Secretar de stat

Digitally signed by Paraschiv Angela
Date: 2023.09.20 17:40:17 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela PARASCHIV

Ex. Aurelia Popov
Tel. 022262110

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 268 818; e-mail: secretariat@ms.gov.md
www.ms.gov.md

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Nr.21/1-4793 din 13 septembrie 2023

La nr.18-69-9388 din 04 septembrie 2023

La nr.18-69-9411 din 05 septembrie 2023

**Ministerul Dezvoltării Economice
și Digitalizării**

e-mail: secretariat@mded.gov.md

Copie:

Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

Ca urmare a examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (*facilitarea activității mediului de afaceri IV*) (**număr unic 746/MDED/2023**) și a proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului și la abrogarea unei hotărâri a Guvernului (*facilitarea activității mediului de afaceri V*) (**număr unic 747/MDED/2023**), în limitele competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

Referitor la proiectul de lege (NU 746/MDED/2023)

Autorul proiectului de lege (Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării cu suportul Secretariatului Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru și a Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare) propune modificarea unor acte normative, și anume: a Legii nr.1117/1997 privind bursele de mărfuri (*Art.I*), Legii nr.105/2003 privind protecția consumatorilor (*Art.II*), Legii nr.352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova (*Art.III*), Legii securității și sănătății în muncă nr.186/2008 (*Art.IV*), Codului Contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 (*Art.V*), Legii nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (*Art.VI*), Legii nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (*Art.VII*), Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare (*Art.VIII*), Codului transporturilor rutiere nr.150/2014 (*Art.IX*), Legii nr.131/2015 privind achizițiile publice (*Art.X*), Legii nr.107/2016 cu privire la energia electrică (*Art.XI*), Legii nr.108/2016 cu privire la gazele naturale (*Art.XII*), Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative (*Art.XIII*), Legii nr.74/2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale (*Art.XIV*), Legii nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (*Art.V*), în vederea excluderii barierelor administrative, cerințelor și sancțiunilor nejustificate sau depășite, precum și diminuării costurilor pentru agenții economici care desfășoară activitatea de întreprinzător.

În această ordine de idei, la *proiectul de hotărâre a Guvernului* privind aprobarea proiectului de lege, în partea ce ține de formula de atestare a autenticității actului, se va include în calitate de contrasemnatar, și ministrul justiției ca exponent al Guvernului în Parlament, în ordinea prevederilor art.41 al Legii nr.136/2017 cu privire la Guvern, precum și a funcțiilor stabilite la pct.6) subpct.6) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.698/2017.

Subsecvent, în partea ce vizează propunerile de la *Art.VII din proiectul legii*, privind modificarea *Legii nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție*, insistăm asupra excluderii actului normativ din proiect, în condițiile în care prin *proiectul Codului urbanismului și construcțiilor* (care stabilește cadrul legal unitar pentru domeniul construcțiilor), aprobat în ședința Guvernului din 13 septembrie 2023 (Hotărârea Guvernului nr.670), *se abrogă* Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

Totodată, la *Art.IX din proiect* privind modificarea *art.49 lit.i) din Codul transporturilor rutiere nr.150/2014*, propunem următoarele:

- referitor la *controlul medical*, cuvintele „control medical” urmează să se substituie cu cuvintele „controlul treziei”, deoarece în conformitate cu prevederile pct.10 din Regulamentul privind modul de organizare și efectuare a controlului treziei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 290/2016, controlul treziei nu se rezumă doar la verificarea consumului de alcool sau droguri, dar și la examinarea și aprecierea indicatorilor psihofuncționali ai organismului (*măsurarea temperaturii corpului, pulsului, tensiunii arteriale, etc.*). Astfel, se impune necesitatea armonizării și omogenizării prevederilor actelor normative, în vederea excluderii oricărei interpretări în cazul acestui proces de verificare.

- referitor la *controlul tehnic*, pentru implementarea exactă a prevederilor conexe activității agenților economici se propune substituirea textului „să asigure efectuarea verificării tehnice generale a fiecărui vehicul rutier nu mai rar de o dată la 20 de ore de lucru” cu cuvintele „să asigure zilnic efectuarea verificării tehnice generale a fiecărui vehicul rutier”. Prezenta modificare va permite o evidență ușoară și accesibilă a controalelor efectuate, deoarece nu se impune cazul unei evidențe stricte a orelor de lucru.

Referitor la proiectul de hotărâre a Guvernului (NU 747/MDED/2023)

În același timp, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării propune un proiect de hotărâre a Guvernului de modificare a unui pachet de hotărâri ale Guvernului, care au ca finalitate facilitarea activității mediului de afaceri (*și anume: modificarea Hotărârii Guvernului nr.77/2001 pentru aprobarea Regulamentului privind activitatea administrativ-militară și efectivul-limită al organelor administrativ-militare (pct.1)*), a Hotărârii Guvernului nr.643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei (*pct.2*), Hotărârii nr.631/2003 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la evidența militară (*pct.3*), Hotărârii Guvernului nr.751/2003 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la mobilizarea la locul de muncă (*pct.4*), Hotărârii Guvernului nr.1111/2010 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Sucuri și anumite produse similare destinate consumului

uman” (pct.5), Hotărârii Guvernului nr.290/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de organizare și efectuare a controlului treziei (pct.6), Hotărârii Guvernului nr.1025/2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc (pct.7), Hotărârii Guvernului nr.212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (pct.8), Hotărârii Guvernului nr.464/2023 cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurile de subvenționare complementară și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea complementară din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural și abrogarea Hotărârii Guvernului nr.455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural (pct.9), precum și abrogarea Hotărârii Guvernului nr.977/2001 privind înregistrarea gospodăriilor țărănești (de fermier) (pct.10)).

Raportat intenției de reglementare, la **pct.2 al proiectului de hotărâre** privind modificarea *Hotărârii Guvernului nr.643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei*, considerăm judicioasă aducerea în concordanță a propunerilor înaintate cu legislația de specialitate în domeniul construcțiilor și locuințelor, sub aspectul terminologiei utilizate.

Respectiv, la **pct.2 subpct.1) lit.b)**, în partea ce ține de propunerea de substituie a cuvintelor „clădiri independente” cu cuvintele „construcții independente” atenționăm că, în legislația de specialitate sau în normativele tehnice în domeniul construcțiilor nu se regăsesc respectivele noțiuni, iar sensul acestora denotă incertitudine sub aspect legal, ori nici din textul Hotărârii Guvernului nr.643/2003 nu rezultă cu claritate semnificația cuvintelor „clădiri independente” și/sau „construcții independente”. În aceste condiții, devine absolut necesară înlocuirea cuvântului „independente” cu o noțiune utilizată în legislația de specialitate.

Conex, la noțiunea „casă rurală” - textul „case și/sau construcții” urmează a fi schimbat cu textul „case individuale și/sau construcții”.

De asemenea, la **pct.2 subpct.2) lit.d)** (tabelul nr.3 de la anexa nr.2), propunem ca prima propoziție din prevederea înaintată la criteriul 25 să fie formulată cu următorul cuprins: „*Racord la rețeaua publică de canalizare sau existența unui drept real asupra sistemului propriu (individual) de canalizare, epurare și evacuare a apelor uzate*”. Ori, orice agent economic deținător de structuri de primire turistică poate avea sisteme proprii de canalizare, epurare și evacuare a apelor uzate, iar acest criteriu poate constitui un avantaj în raport cu concurenții săi. Mai mult, această redacție corespunde terminologiei utilizate prin Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Digitally signed by Țurcanu Angela
Date: 2023.09.14 11:40:37 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela ȚURCANU

Secretar general

Ex.: *Silvia Muntean* (tel.: 022-250-672; e-mail: silvia.muntean@midr.gov.md)

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

25 septembrie 2022 nr. 07/5-03/2007/1392

La numărul unic 746/MDED/2023

Referitor la modificarea unor acte normative

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**
e-mail: secretariat@mded.gov.md

În copie: Cancelaria de Stat
e-mail: cancelaria@gov.md

La indicația Cancelariei de Stat nr. 18-69-9388 din 4 septembrie 2023, Ministerul Finanțelor a examinat *proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV)* și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele.

Cu referire la modificarea art. 26 din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, autorul proiectului urmărește scopul de a interzice utilizarea doar a prețului sau doar a costului pentru evaluarea celei mai avantajoase oferte din punct de vedere economic, făcând trimitere la prevederile art. 67 din Directiva 2014/24/UE privind achizițiile publice, care prevede asemenea posibilitate.

Asupra oportunității promovării unor asemenea modificări la art. 26, din perspectiva legislației UE, ținem să menționăm că prevederile Directivei 2014/24/UE stabilesc dreptul statelor de a decide, în cazul în care acestea consideră necesar acest lucru, asupra interzicerii sau restricționării utilizării doar a prețului sau doar a costului pentru evaluarea celei mai avantajoase oferte din punct de vedere economic.

În acest context, subliniem că Directiva nu impune obligatoriu interzicerea utilizării anumitor criterii de atribuire, ci oferă o anumită flexibilitate în acest sens, care permite statelor să decidă în mod independent dacă interzicerea acestor criterii va avea un impact pozitiv, având în vedere specificul economic și social al fiecărei țări în parte.

Totodată, Directiva respectă principiul subsidiarității, care recunoaște faptul că statele membre sunt cele mai bine plasate pentru a evalua impactul și eficacitatea măsurilor în contextul lor național. Astfel, fiecare stat membru are libertatea de a adapta cerințele și criteriile de atribuire a contractelor de achiziții publice la specificul său economic.

Cu referire la argumentările autorului descrise în Analiza impactului de reglementare și nota informativă la proiect, menționăm că acestea nu sunt suficiente și nu reflectă o analiză clară și credibilă pentru ca la momentul de față să fie posibilă operarea unor asemenea modificări la Legea nr. 131/2015.

Decizia de a interzice sau de a restricționa aceste criterii de atribuire trebuie să fie fundamentată pe o evaluare atentă a avantajelor și dezavantajelor în contextul național, ținându-se cont de obiectivele generale ale achizițiilor publice, precum eficiența utilizării banilor publici, promovarea concurenței și asigurarea transparenței în procesul de achiziții, având la bază date statistice și indicatori reali.

În contextul celor expuse supra, având în vedere și prevederile pct. 6 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 696/2017, care reglementează că domeniul achizițiilor publice reprezintă una din funcțiile de bază ale Ministerului, subliniem asupra faptului că aprecierea necesității de a interveni asupra cadrului legal prin interzicerea utilizării criteriilor de atribuire prețul/costul cel mai scăzut, trebuie să fie lăsată în sarcina Ministerului Finanțelor, mai mult ca atât, Ministerul deține instrumente prin care pot fi generate date statistice reale care vor contribui la crearea unei viziuni clare asupra subiectului dat.

Cele invocate supra prezintă relevanță și pentru propunerile de modificare a art. 70 din Legea nr. 131/2015.

Cu referire la modificarea art. 56, menționăm că completarea cu alin. (3¹) este lipsită de relevanță, or art. 56 reglementează modul de atribuire a contractelor de achiziție publică prin procedura de negociere **fără publicarea prealabilă unui anunț de participare**, pentru procedura în cauză nu există obligația de publicare a anunțului de participare.

Argumentele expuse asupra modificării art. 56 sunt relevante și pentru Art. XIV din proiect, prin care se modifică art. 40 din Legea nr. 74/2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale.

Astfel, art. X din proiect, prin care se modifică prevederile Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice nu poate fi susținut.

Secretar general al ministerului

Digitally signed by Roșca Dina
Date: 2023.09.26 11:16:05 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dina ROȘCA

*Ex. Natalia Pleșca
Tel. 022-26-27-05
Ex. Ion Pîslaru
Tel. 022-26-27-06
e-mail: ion.pislarul@mf.gov.md*

Ministerul Energiei
al Republicii Moldova

Nr. 07-1397 din 14 septembrie 2023

Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării

e-mail: secretariat@mded.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

Urmare a examinării demersului Cancelariei de Stat nr. 18-69-9388 din 4 septembrie 2023 privind avizarea proiectului de *Lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV)*, număr unic **746/MDED/2023**, în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele propuneri și obiecții.

Cu referire la propunerea de completare a *Legii nr. 1117/1997 privind bursele de mărfuri* cu **Articolul 1¹. Noțiuni de bază**, recomandăm să fie expus în redacție nouă, în **Articolul 2. Noțiunea de bursă de mărfuri**, în cadrul căreia să fie definite toate noțiunile aplicabile domeniului de reglementare a activității bursei de mărfuri. Astfel se va exclude dublarea articolelor care să reglementeze noțiunile.

La **Articolul 1¹** recomandăm completarea cu noțiunea de „**entitate contractantă**”, în conformitate cu *Legea nr. 74/2020 privind achizițiile în sectoarele energeticii, apei, transporturilor și serviciilor poștale*. Necesitatea introducerii acestei noțiuni este determinată de faptul că noțiunea de autoritate contractantă nu include toți subiecții care pot derula proceduri de achiziții.

Cu referire la **Art. I, pct. 5** care prevede modificarea articolului 8, alin. (3) din *Legea nr. 1117/1997 privind bursele de mărfuri*, după cuvintele „*autorităților contractante*” de introdus cuvintele „*și entităților contractante*”, iar la **Art. XIV** care modifică articolul 40, alin. (3¹) din *Legea nr. 74/2020 privind achizițiile în sectoarele energeticii, apei, transporturilor și serviciilor poștale*, propunem după cuvintele „*autoritatea contractantă*” de introdus cuvintele „*sau entitatea contractantă*”, din considerentele menționate supra.

Totodată, în aspect redacțional, la **Art. I, pct. 1** ar trebui exclus textul „nr. 131/2015” din noțiunea „*autoritate contractantă*”, deoarece în textul *Legii nr. 1117/1997 privind bursele de mărfuri* nu se utilizează numerele și anii de emitere a legilor, precum și la pct. 7 ar trebui exclus textul „nr. 220/2007” din alin. (8), lit. a) din aceleași considerente.

Cu referire la **Art. IV**, privind modificările ce se propun a fi operate la articolul 17 din *Legea nr. 186/2008 securității și sănătății în muncă* care se referă la instruirea periodică a conducătorilor de unități, conducătorilor locurilor de muncă, specialiștilor, lucrătorilor desemnați și reprezentanților lucrătorilor subliniem despre necesitatea păstrării redacției actuale ale alin. (7), acestea instituind un mecanism deja funcțional și eficient, confirmat printr-un număr relativ redus al cazurilor de

accidente la locul de muncă. La acest subiect, de asemenea au fost consultate și întreprinderile din sectorul energetic, care au confirmat necesitatea menținerii formatului actual, ce prevede obligativitatea instruirii îndată după numirea în funcție și periodic, cel puțin o dată în 36 de luni.

Totodată, considerăm că, în cazul în care autorul va insista pe realizarea modificărilor normelor în cauză, este imperativă realizarea unei analize suplimentare a subiectului prin prisma problematicei accidentelor la locul de muncă, partea tehnică inclusiv, statisticile legate de acest subiect și aspectele privind cauzele producerii accidentelor, or considerăm insuficientă argumentarea economică ce se referă la economii financiare ipotetice versus importanța în raport cu sănătatea personalului.

La **Art. VII**, cu privire la operarea unor modificări la *Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții* propunem expunerea în redacție nouă lit. n) și o) de la articolul 14 „*Lucrări de construcție care se pot executa fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire*”, după cum urmează:

„n) instalarea rețelelor ingineresti, **inclusiv a punctelor termice individuale, sistemelor interioare de distribuție pe orizontala pentru încălzire și apa caldă menajeră**, și de comunicații electronice (rețelelor interne de acces) în infrastructura (traseele sistematizate cablate și spațiile tehnologice) pentru instalarea echipamentelor și a altor elemente de infrastructură ale rețelelor interne de acces din clădiri;

o) întreținerea, reparația, înlocuirea și retehnologizarea rețelelor ingineresti **inclusiv puncte termice individuale, sisteme interioare de distribuție pe orizontala pentru încălzire și apa caldă menajeră**, și de comunicații electronice și a elementelor de infrastructura asociate acestor rețele”.

Întru argumentarea modificării propuse, menționăm că, la situația actuală, în conformitate cu prevederile articolului 14 alin. (1) din *Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții*, lucrările care nu modifică structura de rezistență, aspectul exterior sau caracteristicile inițiale ale construcțiilor și instalațiilor aferente pot fi realizate fără obținerea actelor permisive.

Totodată, de menționat că urmare unei corespondențe (a se vedea anexa) precum și a ședinței din 16 iunie 2023, organizate la subiectul implementării Proiectului „Sistemul Termoenergetic al Municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”) - Faza 2”, cu participarea părților interesate, inclusiv și a organului central de specialitate în domeniul construcțiilor, a fost identificată soluția elaborării unei expertize tehnice care să ateste că lucrările planificate nu vor modifica structura de rezistență a construcțiilor. Cu toate acestea, costul unei astfel de expertize tehnice se estimează la 15 mii lei, ceea ce ar însemna un cost total de aproximativ 4,5 milioane lei pentru toate cele 296 de blocuri locative incluse în Proiect, cheltuieli care nu au fost prevăzute în programul de finanțare al proiectului și constituie un impediment în realizarea acestuia.

În vederea realizării proiectului Parlamentul Republicii Moldova a adoptat *Legea nr. 99 din 14 aprilie 2022 pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Sistemul termoenergetic al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)”, faza II.*

În aceste circumstanțe, pentru a depăși impasul actual, considerăm necesară promovarea acestei modificări legislative care să excludă obligativitatea obținerii certificatului de urbanism și autorizației de construire pentru lucrările de instalare a punctelor termice individuale și/sau reconstrucția sistemului de distribuție intra-bloc.

Cu referire la Art. XI, pct. 2 care prevede completarea articolului 92 din *Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică*, Art. VIII, articolul 15, alin. (5) din *Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare*, precum și Art. XII, pct. 2, articolul 110 din *Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale*, propunem introducerea după cuvintele „consultă aceste informații direct” a cuvintelor „și gratuit”. Argumentele în susținerea propunerii privind acordarea accesului gratuit este determinat de faptul că și întreprinderile electroenergetice sunt obligate la rândul său să presteze consumatorilor finali servicii gratuite, de ex. în modificarea articolului 47, alin. (3) din *Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică*, în proiectul Hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) este menționat că „(3) Avizul de racordare se eliberează gratuit, ...”.

De altfel, considerăm a fi oportună și includerea respectivei prevederi la articolul 39 din *Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării*, având următorul conținut ajustat domeniului de activitate:

„(4) În cazul în care, unitățile termoelectrice, în relațiile lor cu potențialii consumatori, consumatorii finali, au nevoie de informații cu privire la aceștia (datele de identitate, domiciliu, sediu, bunurile deținute, numerele cadastrale ale bunurilor imobile, IDNO, IDNP, capacitățile și activitatea acestuia) sau de a verifica alte informații indicate în cereri sau petiții ale acestora, sau necesare pentru branșarea/debranșarea acestora de la sistemul centralizat/colectiv de alimentare cu energie termică, care se conțin în Registrul de stat al populației, Registrul de stat al persoanelor juridice, Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, Registrul bunurilor imobile și/sau registrele actelor permissive, consultă aceste informații direct și gratuit în registrele indicate, fără implicarea potențialilor consumatori, consumatorilor finali sau beneficiari de servicii intermediare”.

Totodată, solicităm ajustarea propunerilor cu reglementările articolului 183 din Codul Civil, care prevede noțiunea de „sediul persoanei juridice” dar nu „sediul juridic”.

Anexă: 2 (două) pagini.

Digitally signed by Parlicov Victor
Date: 2023.09.22 18:20:36 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ministrul Energiei

Victor PARLICOV

Ex. Victor GROPA, tel. (022) 250-664

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIETEI FINANCIARE

Nr. 06-4/2568 din 19.09.2023
La nr. 18-69-9388 din 04.09.2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
(secretariat@mded.gov.md)

Cancelaria de Stat
(cancelaria@prm.md)

Re: proiectul de hotărâre

Prin prezenta, Comisia Națională a Pieței Financiare, aferent proiectului de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV)* (număr unic 746/MDED/2023) comunică lipsă de obiecții și propuneri.

Cu respect,

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2023.09.19 11:41:42 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dumitru BUDIANSCHI,
PREȘEDINTE

I. Botnari (373 22) 859 449
e-mail: ina.botnari@cnpf.md

Guvernul Republicii Moldova

Agencia Proprietății Publice

MD-2012, Chișinău, Piața Mării Adunări Naționale 1
Tel: (00373 22) 234-350
e-mail: office@app.gov.md

Nr.05-03-6090 din 18.09.2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
secretariat@mded.gov.md

copie: **Cancelaria de Stat**
cancelaria@gov.md

Urmare demersului Cancelariei de Stat nr. 18-69-9388 din 4 septembrie 2023, Agenția Proprietății Publice a examinat proiectul de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023)*, autor - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și, în limita competențelor funcționale, comunică că susține proiectul înaintat, cu următoarele propuneri de completare.

Se propune completarea proiectului cu un articol nou, cu următorul conținut:

Art. XVI. – Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 441–450, art. 750), se modifică după cum urmează:

La articolul 6, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“(3) Membrii consiliului de administrație, comisiei de cenzori și administratorul sînt responsabili de îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, de actele normative ce reglementează domeniul administrării proprietății publice. Atribuțiile lor nu pot fi delegate altor persoane, cu excepțiile prevăzute la articolul 9 alineat (1¹) din prezenta lege.

Articolul 9 alineat (1), la litera c), reieșind din propunerile menționate supra, se propune excluderea cuvintelor “și acordă astfel de împuterniciri altor reprezentanți ai întreprinderii”.

Totodată, se propune completarea cu alineat (1¹), cu următorul conținut:

“La discreția administratorului, pot fi delegate altor reprezentanți ai întreprinderii, atribuțiile ce țin de:

- a) reprezentarea intereselor întreprinderii de stat/municipale în relațiile cu persoanele fizice și juridice, cu autoritățile publice, cu organele de drept;
- b) încheierea contractelor de achiziționare a bunurilor și serviciilor a căror valoare nu depășește 100 000 lei;
- c) angajarea personalului întreprinderii de stat, în cazul în care acesta depășește 100 de unități.”

Propunerile înaintate se justifică prin faptul că actualmente cadrul normativ interzice delegarea unor atribuții ale conducătorului întreprinderii de stat, fiind considerate ca exclusive ale acestuia. În acest sens, venim cu propunerea de modificare a Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, în sensul degrevării unor sarcini ce nu definesc în sine postul de management și care pot fi considerate că nu au o importanță strategică sau care nu au un impact deosebit asupra activității entității de stat.

Scopul acestei modificări este creșterea eficacității și eficienței în realizarea obiectivelor și asigurării continuității activității întreprinderilor de stat și a procesului de management pe perioada absenței conducătorului din diferite motive.

Urmare celor expuse, art. XVI din proiect va deveni art. XVII și nota informativă urmează a fi completată corespunzător.

Digitally signed by Cojuhari Roman
Date: 2023.09.19 11:24:58 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Director general

Roman COJUHARI

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007 – 176 din 18.09.2023
La nr. _____ din _____

**Ministerul Dezvoltării Economice
și Digitalizării**

copie: Cancelaria de Stat

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” a examinat *proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023), autor - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, remis spre avizare*, și, în limitele competențelor instituției, comunicăm că îl susținem în principiu și îl avizăm favorabil.

Totodată, la definitivarea proiectului de lege recomandăm să fie luate în considerare următoarele propuneri la proiectul de lege:

1. În art.VII pct.9 (*art.21 alin.(4) din Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție*) propunem de perfecționat redacțional, luând în considerare dispozițiile art.6 alin.(1¹) din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, dar și prevederile alin.(5) al art.21 cu care se completează Legea nr.163/2010, din care concluzionăm că autorul propune ca pentru cererile transmise în formă electronică să nu fie necesară întrunirea cerințelor legale stabilite pentru documentele electronice, adică fără aplicarea semnăturii electronice calificate. În context, propunem expunerea alineatului respectiv în următoarea redacție:
„(4) În procedura de emitere a certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire/desființare autoritățile emitente sunt obligate să recepționeze cererile și documentele anexate la acestea transmise de către solicitanți în format electronic sub formă de documente electronice semnate cu semnătură electronică calificată și/sau copii scanate.”

2. În conformitate cu prevederile art.15 alin.(3) din Legea nr.234/2021 cu privire la serviciile publice, *„Dacă datele necesare pentru prestarea serviciilor publice sunt disponibile în resursele informaționale ale altor autorități/instituții publice, acestea sunt obligate să le pună la dispoziția prestatorilor de servicii publice pentru a putea fi consumate prin intermediul platformei de interoperabilitate instituite de către Guvern”*. De asemenea, cerința legală respectivă de interacțiune interinstituțională în procesul prestării serviciilor publice este susținută și prin dispozițiile art.6 alin.(3¹) din Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, conform căruia participanții publici la schimbul de date, implicit și Instituția publică „Agenția Servicii Publice”, ca și posesor al resurselor informaționale de bază (Registrul de stat al populației, Registrul de stat al unităților de drept și Registrul bunurilor imobile), precum și AGE, ca posesor al Registrului actelor permissive format în cadrul funcționării Sistemului informațional automatizat pentru gestionarea și eliberarea actelor permissive

(SIA GEAP). Astfel, pentru corelarea noilor reglementări cu reglementările legale enunțate, precum și pentru asigurarea interpretării și aplicării corecte a acestora, considerăm inoportun specificarea expresă în **art.VII pct.9 (în redacția art.21 alin.(6) cu care se completează Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție)** a datelor/informațiilor cu privire la solicitant, precum și a resurselor informaționale respective. În această ordine de idei, propunem de reformulat și de expus alineatul respectiv în următoarea redacție:

„(6) Autoritățile emitente ale certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire/desființare pot să verifice autenticitatea datelor din cererile și documentele anexate transmise de solicitanți prin accesarea datelor disponibile în resursele informaționale ale altor autorități/instituții publice, prin intermediul platformei de interoperabilitate, în conformitate cu actele normative cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.”

În susținerea propunerii expuse supra considerăm oportun să menționăm că o formulare similară se conține și în proiectul Codului urbanismului și construcțiilor, aprobat recent prin Hotărârea Guvernului nr.670/2023 ([subiect-05-nu-28-midr-2023_0.pdf](https://www.gov.md/subiect-05-nu-28-midr-2023_0.pdf) (gov.md)).

3. Conform prevederilor art.2 alin.(2) din Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, actul normativ respectiv se aplică și persoanelor juridice de drept privat, în măsura în care acestea dețin sisteme informaționale, dispun de date ce prezintă interes pentru autoritățile și instituțiile publice sau pentru alte persoane fizice și persoane juridice de drept privat și își manifestă disponibilitatea și intenția de a participa la schimbul de date, precum și persoanelor juridice de drept privat fizice în condițiile în care acestea sunt consumatori de date. Subsecvent, pct.5 din Hotărârea Guvernului nr.211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect) stabilește că persoanele juridice de drept privat efectuează schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect) în condițiile stabilite de Legea nr.142/2018 și hotărârea în cauză. Prin urmare, actele normative enunțate din domeniul schimbului de date și interoperabilității sunt aplicabile inclusiv și pentru persoanele juridice care au capacitatea de a furniza/presta serviciul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, definiți, conform Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare ca operatori. În acest context, în **art.VIII (în redacția art.15 alin.(5) cu care se propune de a fi completată Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare)**, textul „care se conțin în Registrul de stat al populației, Registrul de stat al persoanelor juridice, Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, Registrul bunurilor imobile și/sau registrele actelor permise, consultă aceste informații direct în registrele indicate, fără implicarea consumatorilor și a potențialilor consumatori” propunem de substituit cu textul „acesta le consumă prin accesarea datelor disponibile în resursele informaționale de stat, prin intermediul platformei de interoperabilitate, în conformitate cu actele normative cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, fără implicarea consumatorilor ori a potențialilor consumatori.”

Pornind de la propunerea respectivă, recomandăm ca, la definitivarea proiectului de lege, alin.(5) să fie perfecționat redacțional integral.

În baza argumentelor sus invocate, venim cu următoarele propuneri și la alte două articole relevante din proiectul , după cum urmează:

4. În art.XI pct.2 (în redacția art.92 alin.(11) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică), textul „care se conțin în Registrul de stat al populației, Registrul de stat al persoanelor juridice, Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, Registrul bunurilor imobile și/sau registrele actelor permissive, consultă aceste informații direct în registrele indicate, fără implicarea potențialilor consumatori, consumatorilor finali și utilizatorilor de sistem” propunem de substituit cu textul „întreprinderile respective le consumă prin accesarea datelor disponibile în resursele informaționale de stat, prin intermediul platformei de interoperabilitate, în conformitate cu actele normative cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, fără implicarea potențialilor consumatori, consumatorilor finali ori a utilizatorilor de sistem”.

5. În art.XII pct.2 (în redacția art.110 alin.(11) din Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale), textul „care se conțin în Registrul de stat al populației, Registrul de stat al persoanelor juridice, Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, Registrul bunurilor imobile și/sau registrele actelor permissive, consultă aceste informații direct în registrele indicate, fără implicarea potențialilor consumatori, consumatorilor finali și utilizatorilor de sistem” propunem de substituit cu textul „întreprinderile respective le consumă prin accesarea datelor disponibile în resursele informaționale de stat, prin intermediul platformei de interoperabilitate, în conformitate cu actele normative cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, fără implicarea potențialilor consumatori, consumatorilor finali ori a utilizatorilor de sistem”.

6. În art.XV pct.1 (în noua redacție a art.11 din Legea nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere):

1) alin.(1) lit.b) recomandăm de perfecționat redacțional și de expus cu următorul cuprins:

„b) sub formă de document electronic, semnat cu semnătură electronică sau căruia i s-a aplicat sigiliul electronic;”.

2) alin.(2) lit.c) recomandăm de perfecționat redacțional și de expus cu următorul cuprins:

„c) consimțământul solicitantului pentru prelucrarea datelor sale cu caracter personal.”.

Directoare

Digitally signed by Tumoruc Olga
Date: 2023.09.19 09:30:40 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Olga TUMURUC

Ex.: Eduard Fricățel,
e-mail: eduard.fricatel@egov.md
tel.: 0794 38 138

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, str. Alecu Russo, 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DJ-06/ 537-1416 din 06 octombrie 2023
Nr. 18-69-9388 din 04.09.2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
secretariat@mdded.gov.md
în copie: **Cancelaria de Stat a Republicii Moldova**
cancelaria@gov.md

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 5 octombrie 2023, a examinat în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr. 183/2012, proiectul de hotărâre de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează facilitarea activității mediului de afaceri IV (număr unic 746/MDED/2023) și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.

În conformitate cu alin. (1) al art. 2 din Legea nr. 1117/1997 privind bursele de mărfuri, bursa de mărfuri este o **instituție** care organizează comerțul de bursă pe bază de standarde sau mostre de mărfuri.

Totodată, conform alin. (1) al art. 13 din Legea 1117/1997, bursa de mărfuri este o **persoană juridică, având forma juridică de societate pe acțiuni ori de societate cu răspundere limitată.**

Respectiv, se propune în proiect de către autor, completarea art. 13 din Legea nr. 1117/1997 cu alin. (8), cu prevederi care vor permite a fi considerate ca burse de mărfuri **întreprinderile** care vor întruni, în mod cumulativ, anumite cerințe de conformare stabilite.

Astfel, Legea nr. 1117/1997 prevede pentru unul și același subiect - bursa de mărfuri, statut juridic diferit, pe de o parte-instituție, pe de altă parte-întreprindere.

Respectiv, pentru a asigura utilizarea unei terminologii constante și uniforme și corelarea prevederilor actelor normative ce vizează bursele de mărfuri, cerință prevăzută de art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, considerăm oportun substituirea cuvântului „instituție” de la alin. (1) al art. 2 din Legea nr. 1117/1997 cu cuvântul „întreprindere”.

Totodată, proiectul de hotărâre prevede completarea art. 70 din Legea 131/2015 cu privire la achizițiile publice, cu alin. (2¹) conform căruia, *în cazul achiziției publice de bunuri sau servicii, o ofertă prezintă un preț semnificativ mai scăzut în comparație cu ofertele altor ofertanți dacă prețul oferat este cu cel puțin 20% mai mic decât prețul mediu pe piață pentru bunuri/servicii de categorie și calitate similară.*

Astfel, pentru evitarea unor interpretări duble și discreționare a acestei condiții și întru asigurarea respectării principiului predictibilității normelor juridice prevăzut de art. 3 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, se consideră oportun stabilirea expresă în lege a modului și a criteriilor în baza cărora va fi determinat prețul mediu de piață pentru bunuri/servicii de categorie și calitate similară de către autoritatea contractantă.

Alexei Gherțescu

Președinte

Digitally signed by Gherțescu Alexei
Date: 2023.10.06 15:44:23 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MD-2004 Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 162.
Tel. 20 45 12; Fax 22 07 48, cancelaria@maia.gov.md; www.maia.gov.md

**Nr. 21-03/2818 din „__”.09.2023
La nr. 18-69-9388 din 05.09.2023**

**Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Copie: Cancelaria de Stat**

Examinând în limita competențelor funcționale, proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023), Vă comunicăm următoarele obiecții și recomandări.

Referitor la Art. III. din proiectul de lege.

Autorul proiectului propune, la art. 3 din Legea nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, modificarea noțiunii „casă rurală” și expunerea acesteia după cum urmează:

„casă rurală – structură de cazare turistică și, după caz, de alimentare, organizată în baza unei sau mai multe case și/sau construcții ce aparțin unei gospodării înregistrate la aceeași adresă, amplasată în sat sau în oraș cu o populație de până la 15 mii de locuitori, care respectă stilul arhitectural tradițional (regional, zonal sau local), precum și tradițiile populare de trai, muncă și odihnă în deservirea turiștilor. Alimentația turiștilor la casa rurală se asigură inclusiv cu produse din producția proprie, crescute în gospodăriile din localitate ori din localitățile din preajmă”.

Totodată, potrivit art. 8 alin. (5) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, controlul de stat privind asigurarea inofensivității și a calității produselor alimentare se efectuează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. În acest context, considerăm oportun consultarea modificării respective cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Complementar, considerăm necesar completarea notei informative și a analizei de impact asupra proiectului cu argumentările respective privind necesitatea operării acestor modificări.

**Viceprim-ministru,
Ministrul agriculturii și
industrii alimentare**

Ex.: Dionisie Cebotărean
Tel.: 0(22) 204526

Digitally signed by Bolea Vladimir
Date: 2023.09.14 14:53:53
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007 – 206 din 11.10.2023
La nr. 08/2-3089 din 05.10.2023

**Ministerul Dezvoltării Economice
și Digitalizării**

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (AGE) a examinat *proiectul definitivat de hotărâre a Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV)* (număr unic 746/MDED/2023), autor - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, remis spre avizare repetată.

Salutăm faptul că la definitivarea proiectului autorul a luat în considerare toate propunerile din avizul anterior al AGE nr.3007-176 din 18.09.2023. Prin urmare, în limitele competențelor instituției, comunicăm că nu avem obiecții sau propuneri în privința proiectului.

Directoare

Digitally signed by Tumuruc Olga
Date: 2023.10.12 11:03:34 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Olga TUMURUC

Ex.: *Eduard Fricățel*,
e-mail: eduard.fricatel@egov.md
tel.: 0794 38 138

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 09/3750 din 16.10.2023

La nr. 08/2-3089 din 05.10.2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

email: secretariat@mded.gov.md

copie: Cancelaria de Stat

email: cancelaria@gov.md

Ministerul Sănătății, urmare a examinării repetate a proiectului de hotărâre de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023), conform competențelor funcționale comunică următoarele.

Argumentele invocate în tabelul de sinteză, referitor la respingerea propunerilor înaintate la etapa de avizare, referitor la modificarea art. 45, alin. (4) din Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, le considerăm neargumentate, dat fiind faptul, că organizarea oricărui proces de instruire, indiferent cine îl realizează și cui îi este adresat, necesită anumite cheltuieli.

Instruirea igienică presupune mai multe etape de organizare, inclusiv: evaluarea necesităților de instruire și crearea grupelor, susținerea cursurilor (online sau cu prezență fizică), evaluarea cunoștințelor (susținerea examenului), eliberarea certificatului de instruire igienică ș.a. Toate aceste etape necesită cheltuieli, care actualmente nu sunt acoperite din nici o sursă, ceea ce face imposibilă organizarea și desfășurarea instruirii igienice obligatorii absolut gratis, inclusiv elaborarea și plasarea prezentărilor video pe pagina web oficială a instituției, ar necesita cheltuieli suplimentare.

Potrivit datelor incluse în Analiza impactului de reglementare la proiectul de lege, costurile instruirii sunt de-a dreptul exagerate – circa 489 mln. lei pentru 3 ani, sau 163 mln. lei anual, economii pentru agenții economici în cazul când instruirea va fi gratuită sau anulată.

Menționăm, că Agenția Națională pentru Sănătate Publică anual oferă servicii de instruire igienică în mediu pentru circa 30 mii persoane, pentru care se achită circa 2,7- 3 mln. lei (circa 90 lei/ persoană). De fapt, în eventualitatea adoptării amendamentelor la Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, procesul de instruire oricum nu va fi gratis, doar că toate cheltuielile ar urma să le suporte Agenția Națională pentru Sănătate Publică din resurse de care actualmente nu dispune, deoarece nu există o linie de finanțare de la buget pentru instruirea igienică.

Important de menționat este faptul, că tariful actual pentru instruirea igienică este mult mai jos, comparativ cu alte instruirii de acest gen. Spre exemplu: costul pentru un curs de instruire igienică este de circa 90 lei per persoană, comparativ cu instruirea în domeniul securității în muncă, unde tariful variază între 500 și 1100 lei per persoană.

Totodată, comunicăm că s-a inițiat modificarea ordinului MSMPS nr. 314 din 25 martie 2020 cu privire la aprobarea Listei profesiilor care necesită instruire igienică obligatorie și a programelor de instruire igienică, în scopul revizuirii listei profesiilor care necesită instruire igienică obligatorie în vederea reducerii acesteia, a programelor și a periodicității de instruire etc.

În contextul celor expuse, reiterăm că scopul instruirii igienice obligatorii este protecția sănătății, prevenirea bolilor și a intoxicațiilor inclusiv a intoxicațiilor în masă, precum și asigurarea securității produselor și a serviciilor prestate consumatorilor în cadrul activității profesionale pentru unele categorii de angajați.

Reieșind din cele expuse, se respinge propunerea de modificare a art. 45, alin. (4) ”Instruirea igienică a angajaților” din Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice.

Ținem să informăm, că din experiența altor state, spre exemplu în România, instruirea igienică este definită ca „însușirea noțiunilor fundamentale de igienă” și este adresată persoanelor care activează în diferite domenii ale activităților economice precum: depozitare, transport, comercializare a produselor alimentare, inclusiv în întreprinderile de alimentație publică și în colectivități, servicii de curățenie în unitățile de asistență medicală, socială, colectivitățile pentru copii, unități de cazare și hoteluri; producerea și distribuția apei potabile și îmbuteliate; servicii de îngrijire corporală etc. Costul programului de formare variază între 95 - 200 RON per persoană și include taxa de examinare și eliberare a certificatului.

Secretar de stat

Digitally signed by Paraschiv Angela
Date: 2023.10.16 16:15:38 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela PARASCHIV

*Ex: Mihaela Popa
Tel: 022 262 113*

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 268 818; e-mail: secretariat@ms.gov.md
www.ms.gov.md

MD 2004, mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

Nr. 16.10.2023 din 13-05/2355
la nr. 08/2-3089 din 05.10.2023

**Ministerul Dezvoltării Economice și
Digitalizării**

În contextul examinării repetate a proiectului de hotărâre a Guvernului *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV)* (număr unic 746/MDED/2023), Vă comunicăm lipsa propunerilor și obiecțiilor.

Ministru

Iordana-Rodica IORDANOV

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Nr.21/1-5285 din 16 octombrie 2023
La nr.08/2-3089 din 05 octombrie 2023

**Ministerul Dezvoltării Economice
și Digitalizării**
*e-mail: secretariat@mded.gov.md
valentina.chiper@mded.gov.md*

Copie: **Cancelaria de Stat**
e-mail: cancelaria@gov.md

Ca urmare a examinării repetate a versiunii definitive a *proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023)*, potrivit competențelor funcționale, comunicăm despre menținerea obiecțiilor expuse prin avizul nr.21/1-4793 din 13 septembrie 2023, referitoare la modificarea *Legii nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție* (Art.VII din proiect) și modificarea *art.49 lit.i) din Codul transporturilor rutiere nr.150/2014* (Art.X din proiect).

În această ordine de idei, în partea ce vizează propunerile de la *Art.VII din proiectul legii*, privind modificarea *Legii nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție*, insistăm asupra excluderii actului normativ din proiect, în condițiile în care prin *proiectul Codului urbanismului și construcțiilor* (care stabilește cadrul legal unitar pentru domeniul construcțiilor), aprobat în ședința Guvernului din 13 septembrie 2023 (Hotărârea Guvernului nr.670), *se abrogă* Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

De altfel, respingem argumentele autorului din Sinteza obiecțiilor și propunerilor, referitoare la faptul că adoptarea Codului poate să dureze în timp, or și în speță este vorba despre modificări propuse la un pachet de legi (în număr de 16) aflate în stadiul de proiect, asupra căruia planează incertitudine privind durata adoptării de către Parlament.

Totodată, la *Art.X din proiect* privind modificarea *art.49 lit.i) din Codul transporturilor rutiere nr.150/2014*, relevăm următoarele aspecte:

- referitor la *controlul medical*, cuvintele „control medical” urmează să se substituie cu cuvintele „controlul treziei”, deoarece în conformitate cu prevederile pct.10 din Regulamentul privind modul de organizare și efectuare a controlului treziei,

aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.290/2016, în cadrul examinării, inspectorul întreprinde următoarele acțiuni:

1) culege anamneza (acuze, durata somnului, perioada de odihnă predecesoare activității profesionale, consum de alcool, droguri, substanțe psihotrope și medicamente cu efecte similare acestora etc.);

2) efectuează examinarea și aprecierea indicatorilor psihofuncționali ai organismului (măsurarea temperaturii corpului, pulsului, tensiunii arteriale etc.);

3) exclude sau confirmă consumul de alcool, droguri, substanțe psihotrope și medicamente cu efecte similare acestora prin una dintre metodele disponibile pentru determinarea alcoolului sau a altor substanțe psihotrope;

4) consemnează în Registrul de evidență a controlului treziei, conform modelului din anexa nr.3 la prezentul Regulament, fiecare examinare efectuată;

5) face inscripția corespunzătoare în foaia de parcurs.

Astfel, documentul prenotat la fel ca și prevederile Codului au caracter obligatoriu, menținerea redacției propuse va conduce la efectuarea a 2 controale similare, ceea ce va crea o barieră suplimentară. Redacția propusă anterior anume are ca scop uniformizarea proceselor și simplificarea acestora.

- *referitor la controlul tehnic*, pentru implementarea exactă a prevederilor conexe activității agenților economici se propune substituirea textului „să asigure efectuarea verificării tehnice generale a fiecărui vehicul rutier nu mai rar de o dată la 20 de ore de lucru” cu cuvintele „să asigure zilnic efectuarea verificării tehnice generale a fiecărui vehicul rutier”. Iar pe final se va completa cu următoarea propoziție „*Pentru transporturile rutiere de mărfuri și persoane în trafic internațional, foaia de parcurs este valabilă pînă la efectuarea cursei tur-retur*”. Menționăm că aceasta va simplifica evidența activității unității de transport. Mai mult, pornind de la faptul că ziua de muncă este de 8 ore, la atingerea cifrei de 20 de ore conducătorul urmează a reveni la întreprindere pentru a efectua controlul tehnic, ceea ce ar însemna la jumătatea zilei de muncă.

Concluzionând, fără a se ține cont de prezenta poziție și obiecțiile exprimate în context, proiectul nu poate fi considerat avizat, în corespundere cu procedura prevăzută la pct.203 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018.

Secretar general adjunct

Digitally signed by **Harabara Eugen**
Date: 2023.10.17 17:13:29 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex.: *Silvia Muntean (022250672; silvia.muntean@midr.gov.md)*
Andrei Stanina (022250539; andrei.stanina@midr.gov.md)

Piața Marii Adunări Naționale 1, mun. Chișinău, MD-2012, tel. +373-22-25-05-93, fax +373-22-23-40-64
E-mail: secretariat@midr.gov.md Pagina web: www.midr.gov.md

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIETEI FINANCIARE

Nr. 06-4/2851_din 13.10.2023
La nr. 08/2-3089 din 05.10.2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
(secretariat@mded.gov.md)

Re: proiectul de lege

Prin prezenta, Comisia Națională a Pieței Financiare, aferent proiectului de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV)* (număr unic 746/MDED/2023) comunică lipsă de obiecții și propuneri.

Cu respect,

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2023.10.13 14:18:14 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dumitru BUDIANSCHI,
PREȘEDINTE

I. Botnari (373 22) 859 449
e-mail: ina.botnari@cnpf.md

Republica Moldova

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin, nr. 52/A, MD-2005 Chișinău, Tel: 022 823 955, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

Nr. 06-01/ 4272 din 16.10.2023

La nr. 08/2-3089 din 05.10.2023

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**
secretariat@mded.gov.md
valentina.chiper@mded.gov.md

Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a examinat proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (*facilitarea activității mediului de afaceri IV, număr unic 746/MDED/2023*), remis spre avizare de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și intervine cu următoarele propuneri.

1. La Art. II. - Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.

- **Pct. 2, art. 9, lit. g)** propunem să fie modificată și expusă în următoarea redacție:
„g) să recepționeze, să înregistreze și să examineze reclamațiile consumatorilor”.

Argumentare: Vânzătorul este obligat nu doar să recepționeze și să înregistreze reclamațiile consumatorilor, dar și să examineze reclamațiile consumatorului, prin urmare norma respectivă urmează a fi completată cu sintagma „să examineze”.

- **Pct. 3, art. 10, lit. h)** propunem să fie expus în următoarea redacție:
„h) să recepționeze, să înregistreze și să examineze reclamațiile consumatorilor”

Argumentare: Este indicată la argumentarea de modificare a lit. g)

- **Pct. 6, art. 18⁵, alin. (3²)**
„(3²) De un agent economic autorizat pentru efectuarea expertizelor tehnice.”

Argumentare: Textul propus de autor nu definește clar sintagma „terță parte competentă în domeniu”. Prin urmare, pentru a nu crea incertitudine consumatorului, aceasta urmează a fi modificată.

2. La Art. VII – Legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

- **Pct. 7, art. 14, alin. (1), lit. j)** propunem să fie exclus cuvântul „mici”.

Argumentare: Cuvântul „mici” nu stabilește dimensiunile geometrice distincte, ceea ce poate crea incertitudine pentru executorii de lucrări. Prin urmare, autorul urmează să excludă cuvântul „mici” sau să completeze cu dimensiunile exacte a standurilor stradale.

3. La Art. XII. - Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.

- **Pct. 1, art. 47, alin. (1)** propunem să fie modificat și expus în următoarea redacție:

„(1) Cererea pentru eliberarea avizului de racordare și documentele anexate la ea se depun direct la sediul operatorului de sistem, sau se expediază prin scrisoare recomandată, sau prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare sub formă de document electronic.”

Argumentare: Este oportun de indicat expres că se depune cererea pentru eliberarea avizului de racordare și la ea se anexează documentele care sunt indicate în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice nr. 168/2019. Totodată, conform prevederilor Regulamentului nr. 168/2019, documentele respective se anexează la cerere și sunt diferite în funcție de categoria consumatorului casnic sau noncasnic.

- **Pct. 2, art. 92, alin. (11)** propunem să fie modificat și expus în următoarea redacție:

„(11) În cazul în care, întreprinderile electroenergetice, în relațiile lor cu potențialii consumatori finali cu consumatorii finali și cu utilizatorii de sistem, au nevoie de informații cu privire la aceștia (datele de identitate, domiciliul, sediul, bunurile imobile deținute, numerele cadastrale ale bunurilor imobile, IDNO, IDNP, capacitățile și activitatea acestuia), sau de a verifica alte informații indicate în cereri sau petițiile acestora, sau necesare pentru racordarea/deconectarea instalațiilor de utilizare ale acestora de la rețeaua electrică, întreprinderile respective le consultă prin accesarea datelor disponibile în resursele informaționale de stat, prin intermediul platformei de interoperabilitate, în conformitate cu actele normative cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, fără implicarea potențialilor consumatori finali, consumatorilor finali ori a utilizatorilor de sistem.”

Argumentare: Este oportun de utilizat noțiunea de consumatori finali, deoarece doar consumatorii finali au racordate instalațiile de utilizare la rețeaua electrică. Totodată, este necesar de indicat că întreprinderea electroenergetică are acces la datele privind bunurile imobile deținute de un consumator final sau de un potențial consumator final.

Menționăm că, în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică se utilizează noțiuni de „racordare” și „deconectare”, prin urmare este necesar să fie utilizate noțiuni uniforme, conform celor cu care operează deja Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.

Totodată, sintagma „le consumă” urmează a fi substituită cu sintagma „le consultă”, pentru a reda sensul exact al textului propus de autor.

Cu referire la sintagma „capacitățile și activitatea acestuia” considerăm că, urmează a fi reformulată, pentru a nu lăsa determinarea sensului exact în sarcina celor care vor interpreta și aplica actul normativ.

Conform art. 2 din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, noțiunea de „rețea electrică” semnifică „rețea electrică de transport și rețea electrică de distribuție”, prin urmare este oportun de a utiliza în alineatul (11) art. 92 din Legea nr. 107/2016 doar noțiunea de rețea electrică, ținând cont că instalația de utilizare se racordează la rețeaua electrică prin intermediul instalației de racordare.

4. La Art. XIII – Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

- **Pct. 2, art. 110, alin. (11)** propunem:

- substituirea sintagmei „le consumă” cu sintagma „le consultă”, pentru a reda sensul exact al textului propus de autor.

- substituirea cuvintelor „bransarea/debransarea” cu cuvintele „racordarea/deconectarea”.

Argumentare: Conform Legii 108/2016 cu privire la gazele naturale sunt reglementate noțiuni de „racordare” și „deconectare”, prin urmare este necesar să fie utilizate noțiuni uniforme, conform celor cu care operează deja Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

- **La art. 2** din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, redacția în vigoare, propunem la noțiunea „tarif de racordare” de exclus cuvântul „proiectării”.

Argumentare: ANRE consideră necesar și oportun de a exclude din noțiunea de „tarif de racordare” activitatea de proiectare, care presupune includerea și a costurilor de proiectare în tariful de racordare.

În redacția actuală a legii (modificată prin Legea nr. 249/2022) este instituit un monopol în beneficiul operatorilor sistemelor de distribuție al gazelor naturale care sunt obligați să presteze servicii de proiectare în contextul realizării instalației de racordare, conectării la rețeaua de gaze naturale și punerea acesteia sub presiune. Costul acestor servicii este inclus în tariful de racordare.

Proiectarea, realizarea instalațiilor de racordare și de utilizare duce la majorarea costurilor și cheltuielilor reglementate ale operatorilor sistemelor de distribuție a gazelor naturale și nemulțumiri din partea potențialilor consumatori finali.

Prețul serviciilor de proiectare urmează a fi bazat pe principii de piață și concurență.

Activitatea de proiectare nu este o activitate reglementată de ANRE și nu pot fi stabilite cheltuieli/costuri de proiectare pentru fiecare caz concret de proiect. Aceasta le aparține autorilor de proiecte care sunt atestați în modul stabilit de actele normative în domeniul proiectării. Actualmente în afară de normativele în construcții (NCM) sunt un șir de Hotărâri ale Guvernului care reglementează activitatea de proiectare, și anume:

1. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 285 din 23.05.1996 cu privire la aprobarea Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, (*Monitorul Oficial, 1996, Nr. 42-44/349*);
2. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 361 din 25.06.1996 cu privire la asigurarea calității construcțiilor (*Monitorul Oficial, 1996, Nr. 52-53/439*);
3. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 1226 din 19.09.2002 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și executare a lucrărilor de proiectare, montare și recepție a sistemelor de aprovizionare cu gaze, (*Monitorul Oficial, 2002, Nr. 131-133/1356*);
4. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 1570 din 09.12.2002 cu privire la măsurile urgente de trecere la noua bază normativă de deviz în construcții, (*Monitorul Oficial, 2002, Nr. 170-172/1708*);
5. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 268 din 09.03.2005 cu privire la aprobarea Modulului de formare a prețurilor pentru proiectarea și construcția sistemelor de alimentare cu gaze naturale și apă potabilă, (*Monitorul Oficial, 2005, Nr. 51-54/355*);
6. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 123 din 07.02.2007 cu privire la aprobarea Instrucțiunilor metodice privind implementarea Modulului de formare a prețurilor pentru proiectarea și construcția sistemelor de alimentare cu gaze naturale și apă potabilă, (*Monitorul Oficial, 2007, Nr. 54-56/396*);
7. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 329 din 23.04.2009 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții, (*Monitorul Oficial, 2009, Nr. 86-88/384*);
8. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 552 din 12.07.2017 pentru aprobarea Cerințelor minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale, (*Monitorul Oficial, 2017, Nr. 253-264/649*).

- La art. 62 din Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale, redacția în vigoare, **propunem:**

- la alin. (1) cuvintele „proiectarea” se propune să fie excluse.
- la alin.(1¹) sintagma „să asigure proiectarea” și sintagma „proiectarea și” se propune să fie excluse.
- la alin. (2) sintagma „să asigure proiectarea și” se propune să fie exclusă.

Argumentare: Este indicată la argumentarea de modificare la art.2.

Vidina ȘPAC
Director

Nr. 04/3-09/2806 din 13 octombrie 2023
La nr. 08/2-3089 din 5 octombrie 2023

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**

Urmare a solicitării Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării de a examina repetat proiectul de hotărâre a Guvernului *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023)*, Ministerul Culturii, în limitele competențelor funcționale, comunică următoarele.

În proiectul de lege, la **art.III** noțiunea „casa rurală” va avea următorul cuprins:

„*casă rurală* – structură de cazare turistică și, după caz, de alimentare, organizată în baza unei sau mai multe case și/sau construcții ce aparțin unei gospodării, deținute în proprietate în aceeași localitate rurală, care se prezintă în stil arhitectural tradițional (regional, zonal sau local) și care ilustrează viața rurală autentică turiștilor. Alimentația turiștilor la casa rurală se asigură inclusiv cu produse din producția proprie, crescute în gospodăriile din localitate ori din localitățile din preajmă”.

La **pct. 13** din Nota Informativă a proiectului de lege, textul „casă să aibă următorul cuprins” se va substitui cu textul „casă rurală să aibă următorul cuprins”, iar definiția va corespunde în exactitate cu definiția propusă mai sus pentru **art. III.** din proiectul de lege.

Andrei CHISTOL
Secretar de stat

Ministerul Energiei
al Republicii Moldova

Nr. 07-1666 din 17 octombrie 2023
La nr. 08/2-3089 din 05.10.2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
e-mail: secretariat@mded.gov.md
e-mail: valentina.chiper@mded.gov.md

Urmare a examinării demersului nr. 08/2-3089 din 05.10.2023 privind avizarea repetată a proiectului de *Lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV)*, număr unic 746/MDED/2023, în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

Cu referire la **Art. IV**, privind modificările ce se propun a fi operate la art. 17, alin. (7) din *Legea nr. 186/2008 securității și sănătății în muncă* care se referă la instruirea periodică a conducătorilor de unități, conducătorilor locurilor de muncă, specialiștilor, lucrătorilor desemnați și reprezentanților lucrătorilor, reiterăm asupra imperativității păstrării redacției actuale, deoarece subiectul privind sănătatea personalului trebuie tratat cu o deosebită prioritate și nu numai prin prisma aspectelor economice ci și prin prisma unei analize tehnice realizate în mod pragmatic și nu superficial ținând cont de complexitatea subiectului respectiv și contextului în care legislația muncii este supusă periodic unor modificări iar conducătorii de entități sunt obligați a cunoaște aceste prevederi pentru a organiza activitatea entităților în strictă conformitate cu cadrul juridic, precum și întru a asigura securitatea personalului din subordine.

Totodată, subliniem asupra faptului că nu este argumentată neacceptarea de către autor a propunerii Ministerului Energiei asupra subiectului, de a efectua o analiză suplimentară, dat fiind faptul că „*nu se estimează riscuri de la implementarea acestor amendamente*”. **În acest context reliefăm și asupra faptului că, subiectul respectiv urma a fi consultat în mod obligatoriu cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale**, care este organul central de specialitate al administrației publice care coordonează securitatea și sănătatea în muncă, conform Legii prenotate, precum și cu unele entități economice, în sensul colectării unor opinii pentru a estima impactul real al normelor ce se propun a fi modificate. Adicional cu referire la mențiunea privind faptul că Directiva nr. 89/391/CEE privind punerea în aplicare de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă „*nu stipulează obligativitatea efectuării instruirii periodice a persoanelor desemnate sau a conducătorului unității*”, comunicăm despre faptul că, potrivit art. 10 din această Directivă, „*Angajatorul trebuie să se asigure că fiecare lucrător beneficiază de o formare suficientă și corespunzătoare privind protecția securității și sănătății, în special sub formă de informații și instrucțiuni: i) la angajare; ii) în cazul schimbării locului de muncă sau al unui transfer; iii) în cazul introducerii unui nou echipament*

de lucru sau al unor modificări ale echipamentului existent; iii) în cazul introducerii oricărei tehnologii noi. Această formare este: i) adaptată în funcție de evoluția riscurilor sau de apariția unor noi; ii) periodică, dacă este necesar”.

Totodată, potrivit prevederilor aceluiași articol, „angajatorul trebuie să se asigure că lucrătorii din întreprinderi sau unități externe care sunt încadrați în muncă în întreprinderea sau unitatea sa au primit instrucțiunile corespunzătoare referitoare la riscurile privind securitatea și sănătatea pe durata desfășurării activităților în întreprinderea sau unitatea sa”.

În acest context de subliniat că, toate acestea nu pot fi atinse în cazul în care nu va exista o obligativitate în raport cu realizarea unei instruirii periodice obligatorii a conducătorilor entităților/subdiviziunilor relevante.

Prin similitudine aducem și un exemplu relevant ce se referă la prevederile art. 24, alin. (3) din *Legea nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă*, unde se menționează că, „lucrătorii de conducere și specialiștii unităților economice, după confirmarea lor în funcție, sunt obligați să treacă instruirea pentru protecția civilă, în măsura în care ar asigura îndeplinirea obligațiilor de serviciu în domeniul protecției civile. Specializarea lor ulterioară pentru protecția civilă se efectuează nu mai rar de o dată în trei ani fiind scoși din producție la centrele specializate de instruire în domeniul protecției civile”.

Ministrul Energiei

Digitally signed by Parlicov Victor
Date: 2023.10.19 09:08:38 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Victor PARLICOV

Ex. Victor GROPA

E-mail: victor.gropa@energie.gov.md

Banca Națională a Moldovei

Nr. 31-002/129/5620

19.10.2023

**Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova**
Piața Marii Adunări Naționale, nr. 1
MD-2033, mun. Chișinău

Copie: Cancelaria de Stat
Casa Guvernului
MD-2033, mun. Chișinău

Cu referire la *proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023)*, anunțat pentru inițierea consultărilor publice la ședința Secretarilor Generali din 4 septembrie 2023, Banca Națională a Moldovei (BNM) supune atenției Dumneavoastră următoarele aspecte de la art. X din proiectul de lege (modificarea Legii privind achizițiile publice nr. 131/2015).

BNM își exprimă aprecierea referitor la scopul și finalitățile urmărite de autorul proiectului propus prin inițiativa de modificare a Legii nr. 131/2015, în special din perspectiva respectării principiilor de utilizare eficientă a resurselor financiare și umane ale autorităților publice în procesul achizițiilor publice. Totodată, având în vedere aspectele practice din procesul de implementare a legislației în domeniu, analizând inclusiv practicile pertinente și legislația altor state, opinăm că unele propuneri reclamă o evaluare suplimentară.

Remarcăm că, amendamentele propuse la art. 26 alin. (3)¹ prin care se stabilește că „*Criteriile prevăzute la alin. (3) lit. a) și b) sunt subsidiare și se utilizează în contextul criteriilor de la alin. (3) lit. c) sau d) sau în calitate de criteriu de atribuire suplimentar conform alin. (18). Criteriul prevăzut la alin. (3) lit. a) nu poate fi utilizat în mod separat în calitate de criteriu unic sau decisiv, acesta necesită a fi suprapus cu alte criterii, care la rândul lor vor avea o pondere cumulativă cel puțin tot atât de mare ca și criteriul prevăzut la alin. (3) lit. a).*” ar putea genera incertitudini în procesul de aplicare simultană a criteriilor, iar impunerea unor factori de evaluare pe criterii de performanță va cauza un formalism excesiv (de exemplu în cazul achizițiilor de complexitate scăzută, în care criteriul „*prețul cel mai scăzut*” este cel mai relevant în majoritatea cazurilor). Spre exemplu, comparativ, în România legislația permite utilizarea criteriului „*prețul cel mai*

scăzut” pentru achizițiile care nu depășesc anumite praguri prevăzute de lege, precum și pentru unele proceduri negociate (*similar și în alte țări, precum Bulgaria, Ungaria sau Estonia*). Suplimentar, în vederea asigurării principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate statuate conform Legii nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern și Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice, pot fi utilizate și criteriile de evaluare ca „cel mai mic cost” (*costurile totale pentru un ciclu de viață, mentenanță, ciclu de viață garantat etc*), iar în unele cazuri cerințele de calitate, cuplate cu criteriul „cel mai mic preț” pot fi asigurate și prin cerințe tehnice mai detaliate.

În acest context, recomandăm aprecierea oportunității stabilirii unor regimuri distincte pentru utilizarea criteriilor vizate, în schimbul excluderii posibilității aplicării doar a unui criteriu (spre exemplu, pot fi reglementate cazuri specifice în care nu este indicată aplicarea acestor criterii sau poate fi stabilită ipoteza prin care doar achizițiile de complexitate scăzută sau de complexitate medie pot fi atribuite conform criteriilor prevăzute la alin. (3) lit. a) și b) din art. 26). Suplimentar, atenționăm că în cazul în care proiectul rămâne în redacția propusă, considerăm oportună revizuirea și a altor norme pentru a fi aduse în concordanță (*spre exemplu art. 26 alin. (10), art. 63 alin. (11)*).

În ceea ce privește modificarea art. 26 alin. (12) din Legea menționată *supra*, propunem examinarea oportunității aplicării ponderii de 50 % pe criteriul de preț doar pentru achizițiile publice de bunuri și servicii, în cazul în care se va utiliza pentru procedurile de achiziții complexe. Stabilirea ponderii maxime de 50% pe element de preț pentru achizițiile de bunuri și/sau servicii de complexitate mică și medie, va crea dificultăți neargumentat în procesul de achiziție, în ceea ce privește acumularea celorlalte 50 % în baza altor factori de evaluare. Remarcăm, la o simplă analiză preliminară a platformelor electronice de organizare a procedurilor de achiziții publice, se atestă faptul că operatorii economici nu participă la procedurile de achiziții într-un număr suficient, prin urmare nu este asigurată o concurență largită, iar ca rezultat acestea sunt anulate, din diverse motive (ex. suma estimativă nu este suficient de mare; condiții/cerințe exagerate impuse de autoritatea contractantă).

Adițional, va fi revizuită aplicarea ponderii de 50 % în cazul achiziției de lucrări. Opinem că, pentru categoria de lucrări, ponderea maximă de 50 % pe elementul de preț pare neargumentată și va genera suportarea unor costuri exagerate de autoritățile contractante. La caz, antreprenorii angajați în raporturi contractuale pentru lucrări stabilesc valoarea lucrărilor din costul materialelor utilizate, care diferă la zi, iar costul materialelor determină mai mult de jumătate din celelalte costuri care compun valoarea lucrărilor. Totodată, persistă lucrări de nivel mediu sau simplu, pentru care, pe lângă elementul de preț, nu este necesară întrunirea altor factori de evaluare, din care ar rezulta celelalte 50%. Adițional, fiecare factor de evaluare din cei care compun 50 % trebuie să fie argumentat prin prisma importanței lui în derularea contractului, ceea ce ar genera riscuri și imprevizibilități în executare. Se va menționa, că

elementul de preț, care este format în baza costul materialelor și manopera, este unul de bază și cel mai important factor la achiziția de lucrări.

Cu referire la completarea propusă la art. 56 alin. (3) lit. c), în scopul uniformizării terminologiei juridice, recomandăm substituirea cuvintelor „*bursă de materii prime*” cu sintagma „*bursă de mărfuri*”.

Adițional, considerăm inoportună completarea art.56 cu alin. (3). În eventualitatea în care se va considera necesară păstrarea normei, propunem transferul alin. (3¹) la alin. (3) lit. e) al aceluiași articol, conform următoarei redacții:” *organizează procedurile de negociere pe o platformă electronică administrată de o bursă de mărfuri*”.

Referitor la completarea art. 70 cu alin. (2¹), opinăm că aceasta este lipsită de claritate și previzibilitate, deși în norma propusă sunt comparate ofertele tuturor participanților, ulterior prețul ofertat se raportează la prețul mediu pe piață. În plus, semnalăm că, nu este reglementat expres modul de determinare a valorii medii pe piață pentru bunuri și servicii. Eventual, pentru a determina valoarea medie de piață, se efectuează studii de cercetare, cu luarea în considerare a mai multor criterii și factori, ceea ce ar putea depăși competențele atribuite grupurilor de lucru pentru achiziții publice ale autorităților contractante.

De asemenea, nu este argumentată nivelul procentului de 20%. Or, la moment autoritățile contractante stabilesc cerințele tehnice pentru bunuri și servicii, iar ofertele care corespund acestora (criteriu de atribuire de bază și esențial) și au cel mai scăzut preț (sunt desemnate câștigătoare, iar, în redacția propusă de autorii proiectului, pare a se impune autorităților contractante obligația implicită de a descalifica ofertele corespunzătoare doar pe motiv că sunt mai ieftine decât alte oferte. Astfel, recomandăm aprecierea oportunității revizuirii normei prin prisma aspectelor enunțate *supra*.

BNM manifestă disponibilitate pentru furnizarea oricăror precizări și explicații pe marginea aspectelor enunțate în prezentul aviz, inclusiv participarea în cadrul unei eventuale ședințe comune.

Cu respect,

Tatiana IVANICICHINA
Viceguvernator

Digitally signed by Ivanicichina Tatiana
Date: 2023.10.19 17:41:50 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

ex. T. Rebeja
tel. 022 82 21 35

Adresa: Bulevardul Grigore Vieru nr. 1, MD-2005, Chișinău, Republica Moldova
Tel: (+373) 22 822 606, Fax: (+373) 22 220 591, email: official@bnm.md, web: www.bnm.md

Guvernul Republicii Moldova

Agencia Proprietății Publice

MD-2012, Chișinău, strada Vasile Alecsandri 78
Tel: (00373 22) 234-350
e-mail: office@app.gov.md

Nr.05-04-6703 din 16.10.2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
secretariat@mded.gov.md

Urmare demersului Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 08/2-3089 din 05.10.2023, Agenția Proprietății Publice a examinat repetat proiectul de hotărâre a Guvernului *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023)* și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.

Director general

Digitally signed by Cojuhari Roman
Date: 2023.10.23 15:30:07 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Roman COJUHARI

Executor: Paierele Mihaela, tel. 022-222-350
e-mail: mihaela.paierele@app.gov.md

SERVICIUL DE INFORMAȚII ȘI SECURITATE AL REPUBLICII MOLDOVA

MD 2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 166, tel. 022-239-625, fax 022-234-068, e-mail: sis@sis.md

„24” octombrie 2023

Nr. E/11307

La nr. 08/2-3089 din 05.10.2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
secretariat@mded.gov.md
valentina.chiperi@mded.gov.md

Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, a examinat repetat proiectul hotărârii Guvernului *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023)*, (în continuare – *proiect*), și Vă comunică următoarele.

Reieșind din necesitatea actualizării *Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere*, la prevederile cadrului normativ european, precum și introducerii componentei de identificare electronică, Serviciul propune a fi expus în redacție nouă Art. XVI, cu următorul conținut:

„Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.170–176, art.317), se modifică după cum urmează:

1. Articolul 2 se completează cu noțiunea: „*sistem de identificare electronică* – sistem pentru identificarea electronică în care sunt emise mijloace de identificare electronică pentru persoane fizice sau juridice sau persoane fizice reprezentând persoane juridice;”

2. Secțiunea 1 din Capitolul II se completează cu art. 5¹ după cum urmează:

„**Articolul 5¹** Niveluri de asigurare ale mijloacelor de identificare electronică

(1) Mijloacele de identificare electronică sunt de nivel de asigurare:

- a) scăzut;
- b) substanțial;
- c) ridicat.

(2) Criteriile, specificațiile tehnice, standardele și procedurile minime pentru nivelurile de asigurare scăzut, substanțial și ridicat pentru mijloacele de identificare electronică se stabilesc de Guvern.

(3) Conformitatea mijloacelor de identificare electronică la criteriile, specificații tehnice, standarde și proceduri, se realizează de către organismul de evaluare a conformității.

(4) În urma avizării, lista mijloacelor și sistemelor de identificare electronică și nivelul de asigurare corespunzător se publică pe pagina web oficială a organului de supraveghere și control. Avizarea se realizează de către organul de supraveghere și control.”

3. La articolul 10 alin. (2) pct. 4), după textul „*ale persoanei fizice sau juridice căreia*” se completează cu textul „*i se emite sau*”;

4. Articolul 11 va avea următorul conținut:

„(1) Cererea de certificare a cheii publice se depune de către:

- a) persoană fizică;
- b) persoană fizică reprezentând persoana juridică.

(2) Cererea de certificare a cheii publice se depune în formă electronică sau pe suport de hârtie.

(3) Cererea de certificare în forma electronică:

a) se transmite prestatorului de servicii de încredere, sub formă de document electronic semnat cu semnătură electronică sau căruia i s-a aplicat sigiliul electronic; sau

b) se completează și se înregistrează de către prestatorul de servicii de încredere, ca urmare a identificării de la distanță a solicitantului, prin intermediul soluțiilor puse la dispoziție de prestatorul de servicii de încredere.”

Alexandru MUSTEAȚA
Director

Digitally signed by Musteața Alexandru
Date: 2023.10.24 19:21:14 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

